

Alkutaival ennen sotavuosia

Suomen itsenäistymisen aikoihin perustettiin maahan paljon yhdistyksiä. Viime vuosisadan alussa syntyivät puolueita, työväenliike järjestäytyi ja monia urheiluseuroja ja ammatillis-aatteellisia yhdistyksiä perustettiin. Kaupunkien pikku hiljaa kasvaessa niiden suunnitelmallinen kehittäminen ja teknisten peruspalvelujen kehittäminen vaati uutta osaamista.

Lokakuussa 1917 vain muutamia viikkoja ennen Suomen itsenäisyysjulistusta kokoontunut Toiset kaupunkipäivät päätti perustaa ”Suomen kaupunkien, kauppalain ja kaupungintapaisten yhdyskuntain välisen liiton, nimellä Suomen Kaupunkiliitto”. Jo muutamaa vuotta aiemmin oli käynnistetty julkaisutoiminta ja *Suomen Kunnallislehti* alkoi ilmestyä 1916.

Pian Kaupunkiliitossa kuitenkin todettiin, että voimavarat eivät riittä kaikkii kuntakentän tehtäviin liittyvien tarpeellisten asioiden edistämiseen. Kaupunkiliiton johtaja **Yrjö Harvia** pitikin tärkeänä, että perustettaisiin erillisiä toimialakohtaisia järjestöjä.

Mallia oli tarjolla muissa Pohjoismaissa. Kunnallistekninen yhdistys oli perustettu Tanskaan vuonna 1901, Ruotsiin 1902 ja Norjaan 1907. Koska teollistuminen ja kaupungistumiskehitys Suomessa oli muita Pohjoismaita jäljessä, yhdistysten perustaminenkin tapahtui myöhemmin. 1920-luvun alussa oli Suomessa myös valmisteilla useita kunnallistekniikan alan lakeja, ja lausuntojen antajiksi sekä lakien toimeenpanoon haluttiin toimialan käytännön osaajia.

Kunnallistekniikan yhdistyksen perustamista pohdittiin kunnallisteknikkojen neuvottelukokouksessa Helsingissä 24.5.1925. Siellä valittiin komitea valmistelemaan sääntöehdotusta uudelle yhdistykselle. Ehdotusta käsiteltiin Tampereella 17.4.1926 kokouksessa, josta muodostui Suomen Kunnallistekniikan Yhdistyksen - Finlands Kommunaltekniska Föreningenin perustava kokous. Kokousta johti Yrjö Harvia, josta tuli myös yksi yhdistyksen 19:sta perustavasta jäsenestä. Näin SKTY:n ja Kaupunkiliiton vahva yhteys sai henkilötasolla muodollisenkin vahvistuksen.

Uuden yhdistyksen tarkoituksiksi määriteltiin säännöissä ”työskennellä niiden kunnallishallinnon haarojen kehittämiseksi, jotka vaativat teknillistä asiantuntemusta ja muodostaa yhdessä kunnallishallinnon alalla toimivien teknikkojen kesken”.

Alkuvuosina yhdistyksessä oli jäseniä vain Etelä-Suomen suurista kaupungeista, mutta vuoden 1931 lopussa jäsenmäärä oli jo 103 ja mukana oli pienempienkin kaupunkien edustajia myös pohjoisemmasta Suomesta.

1920-luvulla perustettujen Puhelinlaitosten liiton ja Suomen Sähkölaitosyhdistyksen tarjoama yhteisöllisyys sekä näiden toimialojen varsin itsenäinen toiminta rajasi luontaisesti niiden teknisen henkilöstön pääosin pois SKTY:n jäsenkunnasta. Sen sijaan kunta-alalla toimivia arkkitehteja oli alusta alkaen mukana yhdistyksen hallinnossa ja toiminnassa.

Alkuvuosien toiminta oli täysin talkootyötä ja keskittyi kunnallistekniikkaa koskeneen lainsäädännön ja ohjeiden kehittämisen ohella vuosikokousten yhteydessä järjestettyihin esitelmätilaisuuksiin. Näin sai alkunsa nykyäänkin yhdistyksen näkyvin vuotuinen tapahtuma *Kuntatekniikan päivät*.

Vuosikokouksia järjestettiin eri puolilla maata. Sotia edeltäneenä aikana kokoonnuttiin kaksi kertaa myös luovutetun Karjalan alueella: 1928 Viipurissa ja 1933 Sortavalassa. Vuoden 1930 vuosikokous pidettiin puolestaan Tukholmassa.

Yhdistys julkaisi vuodesta 1930 lähtien vuosikirjaa, mutta sota keskeytti tämän toiminnan. Oman lehden perustaminen tuli ajankohtaiseksi vasta taistelujen tauottua.

Paavo Taipale

Lähde: Turpeinen Oiva, Kunnallistekniikkaa Suomessa keskiajalta 1990-luvulle, SKTY 1995.